

UZASADNIENIE

Orzeczeniem z dnia 17 maja 2016r. znak ZP-4-4. (...)1.734.2016.BK Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w S. utrzymał w mocy orzeczenie (...) do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w G. z dnia 22 marca 2016r. znak (...)ZON.441.1-108/16 o zaliczeniu B. S. do lekkiego stopnia niepełnosprawności. Uzasadniając swoje stanowisko organ wskazał, iż adresatka orzeczenia ma ograniczenia w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka, zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych, a stan zdrowia odwołującej się powoduje istotnie obniżoną zdolność do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną (orzeczenia – k.103, 116 akt Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w S. stanowiących załącznik do akt sprawy i zwanych dalej aktami organu).

B. S. wniosła odwołanie od tego orzeczenia. W uzasadnieniu wskazała, iż poprzednim orzeczeniem została zaliczona do stopnia umiarkowanego, natomiast mimo, iż jej stan zdrowia pogorszył się, otrzymała stopień lekki (odwołanie - k. 2-3).

Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w S. wniósł o oddalenie odwołania w całości wywodząc jak w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia. Nadto stwierdził, iż

nie znalazł podstaw do jego uchylecia lub zmiany (odpowiedź na odwołanie – k.11 akt organu).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

B. S., urodzona (...), posiada wykształcenie zawodowe- krawiec. Od 1986r. nie pracuje.

Niesporne

Odwołująca choruje na łagodne nadciśnienie tętnicze, przewlekłą obturacyjną chorobę płuc, astmę oskrzelową, przewlekły nieżyt żołądka, kamicy nerkową oraz wole guzowate.

Nadto cierpi na przewlekły zespół bólowy kręgosłupa szyjnego i lędźwiowo-krzyżowego na podłożu zmian zwyrodnieniowo-dyskopatycznych, wypukliny krążków międzykręgowych na poziomie C5/C6 i L4/L5, stenozę odcinka L4/L5 kręgosłupa, lewostronną radikulopatię, zniesienie lordozy szyjnej oraz zmiany zwyrodnieniowe w stawach kolanowych i śródrečno-nadgarstkowych kciuków.

Rozpoznaje się u niej stan po przebyciu gruźlicy płuc.

W przeszłości była leczona z powodu kamicy nerkowej obustronnej.

Skarży się na przewlekłe bóle głowy.

Dowód: zaświadczenie o stanie zdrowia – k., ocena stanu zdrowia – 5,12,22,34 akt organu, dokumentacja medyczna zawarta w aktach organu, wynik badania rezonansu magnetycznego – k. 27, informacja dla lekarza kierującego – k. 28, historia zdrowia i choroby – k. 29-31, wyniki badań – k. 32-33, wyniki badań Rtg – k. 34, 35, 64, 65, 68, wynik badania rezonansu magnetycznego – k. 63, skierowanie na badanie ultrasonograficzne – k. 66, skierowanie na badanie tarczycy – k. 67, wynik badania Usg – k. 69 akt sprawy.

B. S. z powodu radikulopatii lędźwiowo-krzyżowej i stenozy odcinka L4/L5 kręgosłupa w dniu 14 listopada 2016r. była leczona operacyjnie – hemilaminectomia L5 po stronie lewej i dekompransacja korzenia L5 po stronie lewej.

Dowód: karta informacyjna leczenia – k. 25-26 akt sprawy.

Leczy się w Poradni Neurologicznej, Ortopedycznej, Endokrynologicznej i Urologicznej.

Dowód: dokumentacja medyczna zawarta w aktach organu, skierowanie na badanie ultrasonograficzne – k. 66, skierowanie na badanie tarczycy – k.67 akt sprawy.

Orzeczeniem z dnia 6 lipca 2009r. B. S. zaliczona była do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności do dnia 31 lipca 2012r., natomiast orzeczeniem z dnia 20 sierpnia 2012r. do stopnia umiarkowanego do dnia 31 sierpnia 2013r. W orzeczeniach o niepełnosprawności każdorazowo stwierdzano, że przyczyną niepełnosprawności są schorzenia o symbolu 05-R (upośledzenie narządu ruchu) i 07-S (choroby układu oddechowego).

Dowód: orzeczenia o niepełnosprawności – k. 38,62 akt organu.

Natomiast wyrokiem Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 22 kwietnia 2015r. na skutek odwołania B. S. od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w S. z dnia 11 grudnia 2013r., znak ZP-4. (...)1. (...)2013.BK zmienił zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że zaliczył B. S. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności od dnia 10 lutego 2014r. do dnia 10 lutego 2016r. z symbolem niepełnosprawności 05-R i 07-S.

Dowód: orzeczenia o niepełnosprawności – k. 77,79, wyrok Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie z dnia 22 kwietnia 2015r. – k. 80 (k.4 akt sprawy)akt organu.

Stan zdrowia B. S. w momencie wydania decyzji Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w S. z dnia 17 maja 2016r. jest przyczyną lekkiej niepełnosprawności. Niepełnosprawność wynika z obniżonej zdolności do wykonywania pracy z uwagi na skutki spowodowane schorzeniami narządu ruchu.

Natomiast leczenie operacyjne kręgosłupa z dnia 14 listopada 2016 r. w postaci hemilaminectomii L5 po stronie lewej i dekompresji korzenia L5 po stronie lewej spowodował umiarkowany stopień niepełnosprawności, lecz od dnia 14 listopada 2016 r.

Dowód: opinia biegłych sądowych z zakresu: chorób wewnętrznych i kardiologii G. K., ortopedii A. K. i neurologii B. M.– k. 36-41 akt sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się nieuzasadnione.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U.11.127.721 z późn. zm.) rozróżnić można trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany i lekki. Do znacznego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. (art. 4 ust. 1 ustawy). Do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych (art. 4 ust. 2 ustawy). Do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu powodującą w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną lub mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub techniczne. (art. 4 ust. 3 ustawy).

Standardy w zakresie kwalifikowania do poszczególnych stopni niepełnosprawności, uregulowane zostały w rozporządzeniu Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (t.j. Dz.U. 2015.1110). I tak zgodnie z rozporządzeniem: niezdolność

do pracy oznacza całkowitą niezdolność do pracy zarobkowej z powodu fizycznego, psychicznego lub umysłowego naruszenia sprawności organizmu (§ 29 ust. 1 pkt 1), konieczność sprawowania opieki - całkowitą zależność od otoczenia polegającą na pielęgnacji w zakresie higieny osobistej i karmienia lub w wykonywaniu czynności samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ułatwiania kontaktów ze środowiskiem (§ 29 ust. 1 pkt 2), konieczność udzielania pomocy, w tym pomocy w pełnieniu ról społecznych – zależność od otoczenia wymagającą wsparcia w czynnościach samoobsługowych, w prowadzeniu gospodarstwa domowego, współdziałania w procesie leczenia, rehabilitacji, edukacji oraz w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych (§ 29 ust. 1pkt 3), czasowa pomoc w pełnieniu ról społecznych – konieczność udzielania pomocy, o której mowa w § 29 ust.1 pkt 3 w okresach wynikających ze stanu zdrowia (§ 30 ust. 1 pkt 1), a częściowa pomoc w pełnieniu ról społecznych – wystąpienie co najmniej jednej okoliczności, o której mowa w § 29 ust. 1pkt 3 (§ 30 ust. 1pkt 2), istotne obniżenie do wykonywania pracy - naruszoną sprawność organizmu powodującą ograniczenia w wykonywaniu pracy zarobkowej znacznie obniżające wydajność pracy na danym stanowisku w porównaniu do wydajności, jaką wykazują osoby o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną (§ 31 ust. 1 pkt 1), ograniczenia w pełnieniu ról społecznych - trudności doświadczane przez osobę zainteresowaną w relacjach z otoczeniem i środowiskiem według przyjętych norm społecznych, jako skutek naruszonej sprawności organizmu (§ 31 ust. 1 pkt 2), zaś możliwość kompensacji ograniczeń - wyrównywanie dysfunkcji organizmu spowodowanej utratą lub chorobą narządu odpowiednio przez przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne (§ 31 ust. 2 rozporządzenia).

W rozpoznawanej sprawie niespornym było, iż wnosząca odwołanie jest osobą niepełnosprawną. Spornym natomiast pozostawał stopień niepełnosprawności, jakim skutkują jej schorzenia. B. S. kwestionowała bowiem zaliczenie jej przez Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie (...) w S. do lekkiego stopnia niepełnosprawności utrzymując, iż jej stan zdrowia skutkuje stopniem umiarkowanym.

Z uwagi na fakt, iż rozpoznanie niniejszej sprawy wymagało wiadomości specjalnych Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych z zakresu chorób wewnętrznych i kardiologii, ortopedii oraz neurologii.

Z opinii łącznej biegłych sądowych z zakresu chorób wewnętrznych i kardiologii G. K., ortopedii A. K. i neurologii B. M. wynika, iż z uwagi na przebyty w dniu 14 listopada 2016r. zabieg operacyjny – hemilaminectomię L5 po stronie lewej i dekompresję korzenia L5 po stronie lewej (14.11.2016r.) odwołująca się spełnia kryteria umiarkowanego stopnia niepełnosprawności – począwszy od 14 listopada 2016 r. Biegli nie stwierdzili przy tym zaburzeń funkcji poznawczych, niedowładów, porażań, istotnych zaburzeń funkcji ruchowej, poruszania się na wózku inwalidzkim. Brak jest niedowładów, porażań kończyn i istotnej dysfunkcji stawowej. Nadto B. S. nie jest osobą leżącą oraz nie ma ograniczeń w przyjmowaniu pokarmów. Natomiast schorzenia będące w zakresie kompetencji biegłego w dziedzinie chorób wewnętrznych i kardiologii powodują lekki stopień niepełnosprawności. Nadciśnienie tętnicze przebiega bez powikłań, nie stwierdzono żadnych zmian narządowych. Odwołująca w chwili obecnej nie jest leczona z powodu nadciśnienia tętniczego (brak jest dokumentacji medycznej w tym zakresie). Kamica nerkowa i wole guzowate nie są przyczyną niepełnosprawności z uwagi na brak następstw klinicznych.

Żadna ze stron nie złożyła zarzutów do powyższej opinii.

Opinia biegłych sądowych wydana po badaniu podmiotowym i przedmiotowym B. S. oraz analizie dostępnej dokumentacji medycznej dotyczącej stanu jej zdrowia jest jasna i spójna, a jej wnioski w sposób logiczny i przekonujący obszernie umotywowane.

Biegli wydając opinię w sprawie odnieśli się do stanu zdrowia odwołującej się na dzień opiniowania, a nie na dzień wydania zaskarżonej decyzji. Bowiem podstawą ustalenia u odwołującej się umiarkowanego stopnia niepełnosprawności przez biegłych był zabieg operacyjny (hemilaminectomia L5 po stronie lewej i dekompresja korzenia L5 po stronie lewej) wykonany w dniu 14 listopada 2016r., podczas gdy zaskarżona decyzja została wydana w dniu 17 maja 2016r.

Należy podkreślić, iż postępowanie cywilne z zakresu ubezpieczeń społecznych (czyli także postępowanie o ustalenie stopnia niepełnosprawności) jest postępowaniem kontrolnym. Sąd w takim postępowaniu ocenia prawidłowość decyzji (orzeczenia) organu rentowego (zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności), co rodzi konieczność, co do zasady, odnoszenia się do stanu rzeczy z daty jej (jego) wydania. Świadczy o tym m.in. treść art. 477 § 4 – 6 k.p.c. Sąd pełni funkcję kontrolną, co oznacza w sprawach dotyczących stopnia niepełnosprawności, iż nie może opierać swojego rozstrzygnięcia na nowych okolicznościach zaistniałych po dacie wydania orzeczenia. Zmiany w stanie zdrowia wnioskodawczyni, do jakich doszło po wydaniu orzeczenia stanowią podstawę do wystąpienia z ponownym wnioskiem do (...) zgodnie z § 15 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności. Z powyższych względów zmiana w stanie zdrowia odwołującej (nie będąca nową okolicznością w rozumieniu art. 477 § 6 k.p.c., por. chociażby postanowienie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 13 czerwca 2014r. III AUz 63/14, LEX nr 1474851), nie może mieć znaczenia dla wyniku procesu.

Niejako na marginesie wypada wskazać, że wcześniejsze orzeczenia zaliczające odwołującą się do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie mogą niejako automatycznie przesądza o tożsamym, co wówczas przyjętym stopniu niepełnosprawności B. S., skoro stan zdrowia zmienia się w czasie i powoduje różne następstwa.

B. S. ma ograniczenia w pełnieniu ról społecznych właściwych dla każdego człowieka, zależnych od wieku, płci, czynników społecznych i kulturowych, natomiast naruszenie sprawności organizmu istotnie obniża zdolność do wykonywania pracy z uwagi na skutki spowodowane schorzeniami narządu ruchu.

Analiza zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego dała podstawy do przyjęcia, iż u B. S. występuje naruszona sprawność organizmu powodująca w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych, dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Natomiast Sąd nie stwierdził u B. S. naruszonej sprawności organizmu powodującej niezdolność do pracy albo zdolności do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej. Ponadto odwołująca się nie wymaga czasowej ani częściowej pomocy innych osób w pełnieniu ról społecznych, tj. w czynnościach samoobsługowych, prowadzeniu gospodarstwa domowego, ułatwiania kontaktów ze środowiskiem ani współdziałania w procesie leczenia i rehabilitacji.

Mając na uwadze wszystko powyższe, jak i wskazywaną wcześniej spójność i logiczność opinii należało uznać tą opinię za rzetelną i wiarygodną, a w konsekwencji podzielić zawarte w niej wnioski nie znajdując podstaw do ich kwestionowania.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy dał podstawy do uznania, że ocena stopnia niepełnosprawności odwołującej się przez Zespoły orzekające w sprawie była prawidłowa.

Zważywszy na definicję lekkiego i umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, stopień dysfunkcji badanej świadczy o zasadności zaliczenia jej do pierwszego z tych stopni.

Mając na uwadze powyższe Sąd, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie jako nieuzasadnione.

ZARZĄDZENIE

1.(...)

2. (...)

3.(...)

5 kwietnia 2017 r.

SSR Konrad Kujawa